

PROŠIRENA HEMODIJALIZA: OSNOVNI PRINCIPI I KLINIČKI ZNAČAJ

Marko Nenadović¹, Aleksandra Nikolić², Marijana Stanojević Pirković³, Milica Kostović⁴, Branislava Drašković⁴,
Milena Jovanović⁴, Tomislav Nikolić^{1,4}, Dejan Petrović^{1,4}, Jasna Trbojević Stanković^{5,6}

¹Univerzitet u Kragujevcu, Fakultet medicinskih nauka, Kragujevac

²Univerzitetski klinički centar Kragujevac, Klinika za internu medicinu, Kragujevac

³Univerzitet u Kragujevcu, Fakultet medicinskih nauka, Katedra za biohemiju, Kragujevac

⁴Univerzitetski klinički centar Kragujevac, Kragujevac, Klinika za urologiju, nefrologiju i dijalizu

⁵Univerzitet u Beogradu, Medicinski fakultet, Beograd

⁶Univerzitetski bolnički centar „Dr Dragiša Mišović“ – Dedinje, Beograd

SAŽETAK

Proširena hemodijaliza je metoda lečenja za zamenu funkcije bubrega, koja efikasno uklanja uremijske toksine srednje molekulske mase iz krvi bolesnika sa završnim stadijumom hronične bolesti bubrega. Dva osnovna principa uklanjanja uremijskih toksina u toku sesije proširene hemodijalize jesu difuzija i konvekcija. U osnovi difuzije je koncentracijski gradijent, a u osnovi konvekcije unutrašnja filtracija (konvektivni transport). Povećan kapacitet prosejavanja Medium Cut-Off (MCO) membrane i visoka unutrašnja filtracija obezbeđuju visok klirens uremijskih toksina srednje molekulske mase. Proširena hemodijaliza sprečava razvoj mikroinflamacije, malnutricije, rezistencije na dejstvo eritropoetina, amiloidoze, ubrzane ateroskleroze i aterosklerotskih kardiovaskularnih bolesti u populaciji bolesnika koji se leče redovnom dijalizom. Zadatak nefrologa je da proceni različite modalitete dijalize koji su dostupni i da odabere optimalni modalitet dijalize za lečenje svakog bolesnika pojedinačno (individualizacija lečenja dijalizom).

Ključne reči: bubrežna dijaliza; oprema i sredstva; uremijski toksini